

Schoolondersteuningsprofiel

Reformatorisch samenwerkingsverband Passend Onderwijs Regio PO 0001

NAW-GEGEVENS			
School		Bestuur	
Naam	Stadhouder Willem III-school	Naam	VVOGG
Brinnr.	10NC	Bestuursnr.	38910
Adres	Sandelingenstraat 17	Adres	Postbus 379
Postcode	3342 BL	Postcode	3340 AJ
Plaats	Hendrik-Ido-Ambacht	Plaats	Hendrik-Ido-Ambacht
Telnr.	078-6816399	Secretaris	P. de Jong
Directeur	A.Plaisier	Telnr.	078- 6824512
Emailadres	aplaisier@stadhouderwillem3school.nl	Emailadres	pdejong1977@klikSAFE.nl

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	4
2.1	Opbouw	4
2.2	Proces	4
2.3	Vaststellingsproces	4
2.3.1	vervolgproces	4
3	Onderwijsconcept	5
3.1	Visie van de school	5
	Wij vinden dat de kinderen:	5
	Wij vinden dat leerkrachten:	5
	Wij vinden dat de school:	5
	Wij vinden dat ouders:	5
	Wij vinden dat de onderwijshoud:	6
3.2	Zorg en begeleiding	6
	<i>Dagelijkse en preventieve zorg</i>	6
3.3	Speciale begeleiding	6
	<i>De Intern Begeleider</i>	7
	<i>Leerlingvolgsysteem</i>	7
3.4	Pedagogisch-didactisch handelen	7
3.5	Pedagogisch klimaat (schoolklimaat)	8
3.6	Communicatie	9
4	Kengetallen	10
5	Basisondersteuning	10
5.1	Basiskwaliteit	10
5.1.1	Onderwijsleerproces	10
5.1.2	Taakgericht	11
5.1.3	Activerend	11
5.1.4	Resultaatgericht	11
5.1.5	Afgestemd	11
5.1.6	Schoolklimaat	11
5.1.7	Leerstofaanbod	12
5.1.8	Zorg en begeleiding	12
5.1.9	Kwaliteitszorg	14
5.1.10	Communicatie met ouders	14
5.1.11	Contacten met externen	15
5.1.12	Schoolontwikkeling	15
5.2	Preventieve en licht curatieve ondersteuning	16
5.3	Ondersteuningsstructuur	17
5.3.1	Ondersteuningsstructuur schematisch	17
5.3.2	Beschrijving van functies en taakprofielen binnen ondersteuningsstructuur	17
5.3.3	Samenwerkingsrelaties met externe instanties	17
6	Extra ondersteuning	18
6.1	Mogelijkheden	18
6.1.1	Expertise	18
6.1.2	Aandacht en tijd	18
6.1.3	Protocollen, methodieken en aanpakken	19
6.1.4	Fysieke omgeving	19
6.1.5	Samenwerkingsrelaties	19
6.2	Randvoorwaarden:	19
6.2.1	Expertise	19
6.2.2	Aandacht en tijd	19
6.2.3	Protocollen, methodieken en aanpakken	19
6.2.4	Fysieke omgeving	19

6.2.5	Samenwerkingsrelaties	19
6.3	Beperkingen	19
6.3.1	Expertise	19
6.3.2	Aandacht en tijd	19
6.3.3	Protocollen, methodieken en aanpakken	20
6.3.4	Fysieke omgeving	20
6.3.5	Samenwerkingsrelaties	20
7	Conclusie en ambities	20
7.1	Conclusies	20
7.1.1	Basisondersteuning	20
7.1.2	Extra ondersteuning	20
7.2	Ambities	20
7.2.1	Basisondersteuning	20
7.2.2	Extra ondersteuning	20
7.3	Randvoorwaarden	21
7.3.1	Basisondersteuning-basiskwaliteit	21
7.3.2	Extra ondersteuning	21

2 Inleiding

Dit document betreft het ondersteuningsprofiel van onze school. In deze inleiding wordt een toelichting gegeven op de opbouw en het proces dat gevolgd is om dit document voor de eerste keer vast te stellen.

2.1 Opbouw

In de opbouw van het ondersteuningsprofiel beschrijft hoofdstuk 3 het onderwijsconcept van de school in relatie tot de ondersteuning voor leerlingen.

Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de kengetallen van onze school weergegeven. Deze kengetallen zijn belangrijke input voor de beleidsvoering van de school. Inzicht in de kwaliteit van de basisondersteuning die de school biedt, helpt om deze kengetallen te interpreteren en beslissingen te nemen over de beleidsontwikkeling van de school.

De kwaliteit van onze basisondersteuning wordt beschreven in hoofdstuk 5. Hier wordt allereerst in kaart gebracht in hoeverre de school in het kader van de zorg, op de verschillende niveaus, planmatig werkt. Dit gebeurt aan de hand van de kwaliteitsaspecten uit het toezichtkader van de onderwijsinspectie. Dit deel van de basisondersteuning wordt basiskwaliteit genoemd. Het tweede deel van dit hoofdstuk geeft aan op welke manier de school deze verdiept naar preventieve en licht-curatieve ondersteuning. Het hoofdstuk sluit af met de weergave van de ondersteuningsstructuur van de school.

Hoofdstuk 6 geeft aan welke structurele mogelijkheden de school heeft om extra ondersteuning te bieden aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Die worden beschreven in de vorm van ondersteuningsarrangementen.

De school heeft de gegevens uit de hoofdstukken 3 t/m 6 geanalyseerd, gewogen en doorgrond en vervolgens gerelateerd aan andere beleidsvoornemens binnen de school. Dit heeft geresulteerd in het trekken van conclusies, het formuleren van ambities en het aangeven van randvoorwaarden om die ambities te realiseren. Dit laatste heeft zijn weerslag gekregen in hoofdstuk 7. Deze ambities krijgen een plaats in het beleid van de school, zowel in het schoolplan als in het jaarplan.

2.2 Proces

2.3 Vaststellingsproces

De vaststelling van het schoolondersteuningsprofiel is volgens onderstaand proces tot stand gekomen.

2.3.1 *vervolgproces*

Schoolniveau

De ambities vanuit het ondersteuningsprofiel krijgen een plaats in de beleidsontwikkeling van de school. Zowel schoolplan als jaarplan maken duidelijk op welke wijze aan deze ambities gewerkt wordt en welke resultaten de school bereikt. De directie rapporteert zowel naar interne als externe belanghebbenden. Het samenwerkingsverband is in het kader van het ondersteuningsprofiel een prominente belanghebbende.

Jaarlijks worden de kengetallen geactualiseerd en in- en extern gerapporteerd. Dit geldt ook voor substantiële wijzigingen in beschikbare expertise.

Samenwerkingsverbandniveau

In het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband speelt het ondersteuningsprofiel ook een rol. Conform afspraken in het kwaliteitsbeleid wordt iedere school geaudit. De wijze waarop dit inhoudelijk en procesmatig wordt uitgezet, zal uitgewerkt worden in het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband. De resultaten van de audit worden verwerkt in de beleidsontwikkeling van de school; de resultaten van de gezamenlijke audits van alle scholen wordt gebruikt voor de beleidsontwikkeling van het samenwerkingsverband.

3 Onderwijsconcept

3.1 Visie van de school

Wij vinden dat de kinderen:

Actief kennis moeten verwerven en keuzes kunnen maken, waarbij er een goede balans is tussen sturing door de leerling en sturing door de leerkracht.

Veel zelf kunnen leren, maar dat kunnen ze niet alleen. Kinderen zijn van nature gericht op leren en ontwikkelen.

Unieke gaven en talenten van hun Schepper hebben ontvangen.

Vooraf leren als ze succeservaring op blijven doen.

Kunnen werken als er een gezonde relatie is met hun omgeving.

Moeten leren omgaan met tegenslagen.

Eerbied moeten hebben voor gezagsdragers. (ouders, leerkrachten, andere volwassenen)

Sociaal vaardig moeten worden.

Wij vinden dat leerkrachten:¹

Bijbelgetrouw zijn in hun handelen op school en in hun levenswandel.

Professioneel handelen: Integer zijn. Leerlingen en ouders kunnen op de leerkrachten aan. De leerkrachten komen hun afspraken na. Dit komt tot uiting in toewijding, ijver, eerlijkheid, rechtvaardigheid en respect.

Liefdevol zijn naar leerlingen, ouders en collega's: aanwezig zijn voor de leerlingen met hun hele persoonlijkheid. Dit komt tot uiting in: betrokkenheid, aandacht, respect, beschikbaarheid, ontvankelijkheid, solidariteit en barmhartigheid.

Authenticiteit uitstralen. Dit komt tot uiting in hun passie voor het vak, de liefde tot kinderen en het zichzelf zijn.

Hart hebben voor kinderen.

Gezagsdragers en identificatiefiguren zijn. In hun opvoedende taak kunnen we hen als volgt typeren:

²

Schatbewaarder; omdat ze kinderen dienen te beschermen tegen fysieke en psychische bedreigingen.

Tuinier; omdat ze kinderen de gelegenheid dienen te geven te ontwikkelen en te groeien naar hun aard. Er is zorgplicht voor de kinderen.

Herder; omdat ze kinderen gehoorzaamheid en discipline dienen bij te brengen. Ze zijn gericht op overdragen (kennis, vaardigheden, houding en inzicht) en vormen (verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, geweten).

Gids; omdat ze kinderen inleiden in betekenissen van de dingen om hen heen.

Priester; omdat ze kinderen dienen in te wijden in geloofsgeheimen zoals het vinden van Gods verborgen omgang.

Wij vinden dat de school:

Een ontmoetingsplaats is.

Een veilige plaats is waar de kinderen tot ontwikkeling komen.

Een uitdagende werk-, leer- en leefgemeenschap is.

Ruimte (letterlijk) moet bieden aan initiatief van kinderen. In deze (oefen)ruimte mogen kinderen ook fouten maken.

Kwalitatief goed onderwijs moet bieden.

Wij vinden dat ouders:

Zoveel mogelijk betrokken moeten zijn bij de school.

Welkom zijn binnen onze school.

Regelmatig moeten worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind.

Regelmatig moeten worden geïnformeerd over de actuele gang van zaken in de school.

¹ Zie voor verdere uitwerking paragraaf 3.4 kernwaarden VVOGG

² Uit: 'Wijs mij de weg' (1995, ter Horst)

Een bijdrage moeten leveren aan de optimale ontplooiing

Wij vinden dat de onderwijsinhoud:

Zoveel als mogelijk gerelateerd is aan de leefwereld van kinderen. We brengen ook onderwijsinhoud in de leefwereld van kinderen.

Zoveel als mogelijk in samenhang wordt aangeboden, waarbij we de inhoud van het onderwijs niet afbakenen tot alleen de methoden.

Thematisch kan worden aangeboden, waarbij de onderwerpen uit de methode geïntegreerd kunnen zijn.

Betekenisvolle contexten heeft, waarbij leer- en ontwikkelingslijnen het uitgangspunt kunnen zijn.

Gericht is op het opdoen van kennis en vaardigheden.

Bestaat uit basiskennis die in principe bestemd is voor alle leerlingen.

Aan moet sluiten bij de onderwijsbehoefte van de kinderen.

3.2 Zorg en begeleiding

Deze uitgangspunten betekenen voor zorg en begeleiding dat er op onze school oog is voor het ontwikkelingsniveau van elk kind. Van belang is dat een kind voortdurend in ontwikkeling is. We zoeken de zone van de naaste ontwikkeling. De zorg wordt vorm gegeven door inzet van personeel, middelen en materialen die beschikbaar zijn. In de komende schoolplanperiode zullen we de zorg en ons onderwijs vorm gaan geven vanuit de uitgangspunten van HandelingsGerichtWerken.

Dagelijkse en preventieve zorg

Dagelijks streven we er naar om de optimale zorg en de preventieve begeleiding voor alle kinderen te verweven met ons onderwijs.

De leerkracht is verantwoordelijk voor de zorg en de begeleiding van alle leerlingen in zijn groep.

We streven ernaar om (extra) zorg en begeleiding zoveel mogelijk in de eigen groep te geven door de leerkracht en/of een onderwijsassistent.

Door middel van HandelingsGerichtWerken (HGW) willen we preventief begeleiden.

We onderschrijven de uitgangspunten van HGW.

- Leerkrachten kennen de 7 uitgangspunten van HGW en zijn vaardig in het gebruik van de werkcyclus van HGW (waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren);
- Leerkrachten werken met een groepsoverzicht van hun groep om een totaalbeeld van de groep te hebben. Hiervoor wordt de groepskaart uit ParnasSys gebruikt;
- Er vinden groepsbesprekingen plaats waarbij de resultaten en onderwijsbehoeften van de kinderen centraal staan;
- Leerkrachten stemmen het handelen in de groep af op de gesignaleerde onderwijsbehoeften en werken op verschillende niveaus bij de vakgebieden.
- Per jaar wordt er een jaarplan opgesteld voor de verdere ontwikkeling van het HandelingsGerichtWerken.

3.3 Speciale begeleiding

Specifieke begeleiding van leerlingen is mogelijk. Indien nodig kan er ambulante begeleiding worden aangevraagd. In principe is er op onze school plaats voor leerlingen met een rugzak. Als een kind specifieke hulp nodig heeft die de school niet kan bieden, kan een kind in het speciale basisonderwijs (of andere vormen van onderwijs) beter op zijn plaats zijn. Samen met ouders zoeken we naar de beste plaats voor hun kind. Wanneer tot plaatsing wordt besloten, van een leerling met een specifieke onderwijsbehoeften (leerling-gebonden financiering) of continuering van de situatie als een kind al op school zit, moet duidelijk zijn dat:

- de leerkracht bij wie het kind wordt geplaatst extra tijd beschikbaar krijgt voor zaken als bijscholing en contacten met ouders en andere instanties;
- de leraar extra steun krijgt van de teamgenoten;
- de extra financiën die worden ontvangen voor dit kind goed benut wordt;
- de ouders en de leraar elkaar van goede informatie voorzien;

- de ouders gevraagd zal worden om bij te springen indien nodig;
- de Intern Begeleiders regelmatig bij het overleg over de leerling betrokken zijn.

Steeds opnieuw zal bekeken worden of er voor dit kind nog voldoende mogelijkheden op school zijn. Het kind moet namelijk nog ontwikkeling doormaken en zich veilig voelen binnen de school. Is dit niet meer of onvoldoende het geval, dan zal verwijzing naar een school voor Speciaal onderwijs overwogen worden. Bij het begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kan er extra hulp ingezet worden in en buiten de groep. Onderwijsassistentie is beschikbaar. Daarnaast kunnen stagiaires, ouders en anderen hierin een rol vervullen.

De Intern Begeleider

De Intern Begeleider is de spil in de zorg en begeleiding van leerlingen. De IB-er coördineert alle werkzaamheden die met extra zorg en begeleiding te maken hebben. Regelmatig voert de IB-er besprekingen met de leerkrachten over de ontwikkeling en de toetsresultaten van de groep en van individuele leerlingen. Daarnaast coacht de IB-er de leerkracht in de zorg en begeleiding van de leerlingen.

Leerlingvolgsysteem

We volgen en analyseren de ontwikkeling van de leerlingen door gebruik te maken van het ontwikkelvolgsysteem (KIJK) voor de ontwikkeling (groep 0 tot begin groep 3), een pedagogisch LVS (ZIEN) (groep 3 tot en met 8), methodetoetsen (groep 3 tot en met 8) en CITO-LVS-toetsen (groep 1 tot en met 8). De dossiervorming wordt digitaal binnen ParnasSys vormgegeven. Ouders hebben zicht op deze resultaten door in te loggen op een gedeelte van dit LVS via het ouderportaal.

3.4 Pedagogisch-didactisch handelen

De leerkracht zorgt voor een evenwichtige verdeling van de pedagogisch-didactische aspecten van zijn of haar werk.

Als **Schatbewaarder**, omdat ze kinderen dienen te beschermen tegen fysieke en psychische bedreigingen. De leef-, leer- en werkruimte voor de kinderen is een veilige basis waarop kinderen kunnen terugvallen. De ruimten worden kindvriendelijk ingericht en zijn ordelijk. Materialen en spullen hebben vaste plaatsen. Het is duidelijk waar wat plaatsvindt.

De ruimten, materialen en situaties zijn veilig voor alle betrokkenen. Dat betekent dat we de Arbo-normeringen als uitgangspunt hebben. Het plein is zo ingericht dat er volop mogelijkheden zijn om te spelen en actief te bewegen.

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling hanteren we een *pestprotocol* en geven lessen in sociale vaardigheden. Waardoor we kinderen weerbaarheid leren voor het omgaan met zichzelf, anderen en hun omgeving. Wij observeren kinderen dagelijks, hierdoor weten we wat er speelt en kunnen we daarnaar handelen. Dit betekent dat leerkrachten kinderen moeten zien en aanwezig zijn waar kinderen zijn. Aan het begin van de dag worden kinderen dan ook 'opgewacht'. Voor het volgen en observeren van kinderen worden methodieken gebruikt. (bijv. sociogram, ZIEN! en Kijk, e.d.) Er is ook een gedragsprotocol.

Als **Tuinier** omdat ze kinderen de gelegenheid dienen te geven te ontwikkelen en te groeien naar hun aard. Er is zorgplicht voor de kinderen. Dat betekent dat we rekening houden met ontwikkelingstijd, -tempo en -ritme. Bij het bepalen van resultaten en beoordelen van toetsen wordt de ontwikkeling van leerlingen afgezet tegen hun eigen ontwikkellijnen. Daarbij willen we de verhouding tussen het eigene en het gemeenschappelijk (doelstellingen) reëel blijven zien. Door observaties en onderzoeken moeten we helder krijgen of er sprake is van een belemmerende ontwikkeling of een 'stoornis'. Ons handelen zal daarnaar zijn.

Als **Herder**, omdat ze kinderen gehoorzaamheid en discipline dienen bij te brengen. Ze zijn gericht op overdragen (kennis, vaardigheden, houding en inzicht) en vormen (verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, geweten).

De leerkracht helpt de kinderen parate kennis te verwerven daar waar dat steun geeft in het verdere leerproces en/of waar de parate kennis het kind later van pas kan komen. Concreet:

- Bij de Bijbelles denken we aan het memoriseren van een aantal psalmverzen, Bijbelse feiten en geschiedenissen. Dit naar vermogen van de leerling.
- Bij rekenen vinden we het belangrijk dat de kinderen rekenkundige begrippen, de telrij, de optellen en aftreksommen tot 20 en de tafels t/m 10 kunnen memoriseren. Dit krijgt elke rekenles aandacht door automatiseringsoefeningen aan het begin van de rekenles.
- Ook bij het lezen is inprenten van belang, vooral in het voorbereidend en aanvankelijk lezen.
- De leerkracht let goed op welke wijze kinderen het best kunnen worden ondersteund bij het leren memoriseren. De leerkracht is steeds op zoek via welke leerstijl het kind het best leert. De meervoudige intelligenties kunnen hierbij helpen.

Behalve de leerkracht kunnen kinderen ook gevraagd worden iets aan anderen uit te leggen. Kinderen moeten leren gehoorzaam te zijn aan het gezag (discipline). Zij zijn ook verantwoordelijk voor hun eigen handelen en leren daarvan de consequenties te dragen. Het positieve gedrag benoemen en het verkeerde gedrag negeren of straffen komt hieruit voort. Er worden basisregels vastgesteld. Overige regels kunnen in gezamenlijkheid worden opgesteld en waar mogelijk positief geformuleerd. Deze regels worden consequent toegepast.

Als **Gids**, omdat ze kinderen inleiden in betekenissen van de dingen om hen heen. Deze functie zal zich vooral manifesteren bij de wereldoriëntatie en creatieve vakken. De doelen die we hier willen bereiken zijn, behalve de inhoudelijke doelen, vooral de vakoverstijgende kerndoelen. Gids zijn geeft aanleiding tot kennisoverdracht. De leerkracht is in deze rol de meerwetende. Hij of zij zorgt daarbij voor enthousiasme, zodat kinderen mede enthousiast gemaakt worden. Inhouden worden voor een deel in thema's aangeboden, die in de midden- en bovenbouw eveneens vakdoorbrekend en vakintegrerend opgezet worden. De kinderen worden betrokken bij de opzet van thema's. De wijze waarop thema's opgezet worden is uitgewerkt in het document *Thematisch werken*.

Naast kennisoverdracht vindt er kennisontdekking plaats. De leerkracht zorgt er voor dat een deel van de kennis door de kinderen zelf verworven en verwerkt kan worden. Daartoe kunnen hoeken ingezet worden. De leerkracht begeleidt de kinderen bij dit werk. Hij of zij zorgt er voor dat de kwaliteit van het werk naar het niveau van het kind is, door heldere eisen te stellen aan de uitkomsten van het werk ten aanzien van inhoud, omvang en verzorging, samenwerking, en dergelijke. Door met de kinderen te overleggen over hun werk en kwaliteitseisen leert de leerkracht kinderen te reflecteren op hun eigen werk.

Als **Priester**, omdat ze kinderen dienen in te wijden in geloofsgeheimen zoals het vinden van Gods verborgen omgang. Dat vraagt specifiek didactisch handelen. De leerkracht dient kansen uit te buiten en te creëren waardoor kinderen tot verwondering komen. We werken hier vooral aan de vormingsdoelen. Op dit niveau is er meer sprake van opvoeding dan van onderwijs. Wanneer er op ongedachte momenten gelegenheid is om het hart van het kind te raken, neemt de leerkracht daar de tijd voor. Daarvoor legt hij of zij soms ook het eigen hart open. Het Gouden Moment, zoals Ter Horst zegt, laat zich niet organiseren. Vandaar dat we deze momenten niet in beschrijvingen vast leggen. Het laat zich wel verhinderen. Daar moet de leerkracht voor waken.

Om kinderen in te wijden in de waarden van dit leven hanteert de leerkracht als didactische werkvormen de vertelling, het gesprek en de bevraging. De vertelling blijft een belangrijk didactisch middel in de school, en dat niet alleen tijdens de bijbelles.

De bevraging zorgt er voor dat leerlingen op gedachtesporen gebracht worden. In het gesprek zoekt de leerkracht kansen om kinderen na te laten denken over de wezenlijke dingen van het leven. Het gesprek heeft altijd iets van uitwisseling. Soms zal de leerkracht het geheim openbaren.

De kring is hierbij een geschikte gespreksomgeving.

3.5 Pedagogisch klimaat (schoolklimaat)

Persoonlijke ontmoeting, een goede relatie met elk kind is van onschatbare waarde. Dit komt tot uiting in het respect en meeleven wat leerkrachten en leerlingen wederzijds tonen.

De leerkrachten wachten de leerlingen op. Er is dan gelegenheid om met elkaar een gesprek aan te gaan. De leerkrachten spreken kinderen aan op het eigen niveau van het kind, zodat het kind ervaart dat hij of zij er mag zijn.

Omdat we de zorg van leerlingen voor elkaar belangrijk vinden, wordt frequent gebruik gemaakt van coöperatieve werkvormen. Belangrijke waarden hierbij zijn: elkaar laten uitspreken, iedereen serieus nemen, elkaar bevragen, gezamenlijke verantwoordelijkheid en individueel aansprakelijk.

Het werken aan de sociale competentie zal door ons onderwijs heen geweven zijn. Daarnaast besteden we hier aandacht aan d.m.v. de Sovalessen.

Aan de inrichting van zowel binnen als buiten de school is te zien dat we een veilige ruimte belangrijk vinden. Een duidelijk Arbo-beleid onderstreept dit streven.

Orde, rust en structuur is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarnaast vinden we gehoorzaamheid aan het gezag, dus het positieve gedrag benoemen en het verkeerde gedrag bestraffen of negeren belangrijk.

Om duidelijkheid te geven zijn er regels nodig. Deze regels worden in gezamenlijkheid opgesteld en waar mogelijk positief geformuleerd. Deze regels worden consequent toegepast.

Kinderen krijgen de zelfstandigheid die bij hen past. Het zelfstandig ondernemen van iets zonder daarbij teveel van anderen afhankelijk te zijn. Kinderen moeten leren om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.

Door aandacht te besteden aan meervoudige intelligentie worden de mogelijkheden die kinderen ontvangen hebben, benut en gewaardeerd. Leerkrachten hebben vertrouwen in de ontwikkeling van de gaven en talenten van de kinderen. Het werk van de leerlingen wordt tentoongesteld in o.a. vitrines en in de klassen.

Kinderen moeten een positief zelfbeeld ontwikkelen. Fouten maken mag! Fouten zijn vindplaatsen voor hulp. Kinderen moeten ook leren om te gaan met tegenslagen waardoor hun karakter mede gevormd wordt.

3.6 Communicatie

Wij vinden goede communicatie met alle betrokkenen van buitengewoon belang. Communicatie is het sleutelwoord voor het goed functioneren van iedere betrokkene in de uitvoering van zijn werkzaamheden. Het is de smeerolie van de organisatie. Openheid, eerlijkheid, duidelijkheid en respect voor de ander en voor jezelf zijn de uitgangspunten in de communicatie. (Zie document: beleidsplan communicatie)

Interne communicatie:

- Er vindt regelmatig een overleg plaats tussen de leerkrachten. De inbreng van de personeelsleden is daarin groot. Hiervoor wordt tijd gereserveerd.
- Elke morgen is er een moment waarop informatie door wordt gegeven tijdens het koffiedrinken. Daarnaast maakt iedereen gebruik van postvakken en e-mail. Elke week verschijnt er digitaal een interne nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief is in eerste instantie bedoeld voor de collega's van de Stadhouders Willem III-school. Een kopie van deze brief gaat naar het bestuur en de directie van de schoolvereniging.
- De groepsmappen (ParnasSys), functioneren (ook) als effectief communicatiemiddel.
- Er is een open sfeer waarbij iedereen zichzelf mag zijn. We waarderen elkaar in positieve bewoording of op andere manieren. We spreken elkaar aan op ons handelen als dat nodig is.
- Besluiten die het (deel)team aangaan worden op (deel)teamvergadering besproken en zoveel als mogelijk in consensus vastgesteld.
- We houden ons aan afspraken.
- Meningsverschillen worden onderling via een gesprek behandeld, dit vindt niet via e-mail plaats.

Communicatie met ouders:

- Elke twee jaar wordt er een oudertevredenheidsonderzoek gehouden, (een logisch uitvloeisel vanuit de uitgangspunten van HGW)
- De ouders zijn (op vaste tijden) welkom in de school.
- Er zullen twee geplande momenten in het jaar zijn waarop de ouders informatie kunnen krijgen over de schoolprestaties van hun kind. (een Ziengesprek en een gesprek n.a.v. van het rapport).

Daarnaast kunnen de ouders ten alle tijde een gesprek aanvragen met een leerkracht over de vorderingen van hun kind.

- Ouderbezoeken vinden plaats volgens de afspraken.
- De ouders worden geïnformeerd over het reilen en zeilen van de school via de website en een regelmatige verschijnende nieuwsbrief die digitaal verspreid wordt. Deze nieuwsbrieven zijn ook te lezen op de website.
- Ouders kunnen inloggen via het ouderportaal en via dit portaal inzicht krijgen in de resultaten van hun kind(eren)
- Ouders krijgen regelmatig een uitnodiging om samen met de kinderen iets mee te beleven.
- Er is een oudercommissie. Deze vormt een klankbord voor de schoolleider en coördineert veel organisatorische zaken.
- Er is een verkeerscommissie
- Er is een MR waarmee regelmatig overleg plaatsvindt. De MR wordt gevormd door drie leerkrachten en drie ouders. (zie schoolgids)

Overige externe communicatie:

We onderhouden contacten met externe organisaties. Dit altijd in het belang van het kind.

- Om een goede beginsituatie te weten is het belangrijk dat er gegevens van het kind bekend zijn over de periode voor de basisschool.
- Om een goed advies te kunnen geven welke vorm van voortgezet onderwijs het beste is voor het kind, hebben we regelmatig overleg met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs.
- We onderhouden functionele contacten met de instanties voor onderwijs, opleiding en begeleiding.
- Samenwerking op plaatselijk niveau en in regionaal verband dragen bij aan de ontwikkeling van onze organisatie.

4 Kengetallen

In dit hoofdstuk verantwoordt de school een aantal van belang zijnde kengetallen. Dit hoofdstuk wordt jaarlijks per 1 oktober geactualiseerd. De verantwoording is toegevoegd als bijlage bij dit profiel.

5 Basisondersteuning

De basisondersteuning bestaat uit een aantal onderdelen waarover binnen het samenwerkingsverband inhoudelijke afspraken zijn gemaakt. De basisondersteuning bestaat uit twee onderdelen: basiskwaliteit (paragraaf 5.1) en preventieve en licht-curatieve ondersteuning (5.2). De mate waarin onze school hieraan voldoet is als bijlage opgenomen. Belangrijke onderlegger bij de basisondersteuning zijn ook de uitgangspunten van het concept 'HandelingsGericht Werken'.

5.1 Basiskwaliteit

5.1.1 Onderwijsleerproces

Duidelijk

De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen.

De leerkrachten sluiten bij nieuwe leerstof aan op de voorkennis van de leerling. Die voorkennis wordt gebruikt als brug naar de nieuwe kennis. Ze maken bij de uitleg gebruik van voorbeeldwerkjes, stappenplannen, modellen en schema's. Tijdens de instructie doen ze nadrukkelijk (hardop denkend) voor hoe een probleem opgelost kan worden, hoe een opdracht uitgevoerd moet worden, welke deelstappen ze volgen. De nieuwe leerstof wordt daarna onder nauwgezette begeleiding van de leerkracht ingeoeffend. Leerlingen gaan pas zelfstandig aan de slag, wanneer de leerkracht geconstateerd heeft dat de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. Deze manier van uitleggen wordt in alle groepen toegepast.

De leerkrachten gaan steeds na of de leerlingen de uitleg en de opdrachten begrijpen.

De leerkrachten laten de leerlingen tijdens de instructie vertellen hoe ze het gedaan hebben (oplossingsstrategie). Of de leerstof begrepen is controleren ze door de stof te laten samenvatten. Na de start van de verwerking vindt een controlerondje plaats. De leerkrachten gaan dan na of de leerlingen de taak op de juiste wijze uitvoeren. Na afloop van de les bespreken ze het werk kort na. Ze corrigeren en beoordelen dan (steekproefsgewijs) het gemaakte werk.

5.1.2 Taakgericht

De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten.

De leerkrachten vertellen de leerlingen aan het begin van de dag wat ze gaan doen (bordplan / pictogrammen). Ze vertellen aan het begin van elke les het doel van de les. De leerkrachten geven een duidelijk overzicht van de les (b.v. via het bordplan). Ze maken de leerlingen duidelijk wat er op de verschillende momenten tijdens de les van hen verwacht wordt. Ze zorgen dat er duidelijkheid is over het 'wat' en het 'hoe' van de opdrachten. Dat er duidelijkheid is over 'wat te doen indien klaar'. Dit resulteert er in dat de leerlingen zich goed kunnen richten op de lesactiviteiten.

Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door orde en rust.

De lessen beginnen steeds op tijd. Er zijn weinig tot geen onnodige lesverstoringen. Onacceptabel gedrag van leerlingen wordt niet geaccepteerd. In de groepen is sprake van orde en rust. Er worden duidelijke klassenregels gehanteerd. Er heerst een taakgerichte werksfeer.

De leerkrachten geven de leerlingen feedback op hun werkhouding en taakaanpak.

De leerkrachten evalueren regelmatig met de leerlingen (groepsgewijs of individueel) hoe hun werkhouding, hun taakaanpak is. Wat gaat goed en wat kan beter. Ze nemen hier de tijd voor. Daar waar nodig gaan ze individueel met leerlingen in gesprek.

5.1.3 Activerend

De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken.

Tijdens de uitleg laten de leerkrachten de leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig of in groepjes actief meedoen. Ze laten hen meewerken. (op bv. kladpapier). Ze passen activerende werkvormen toe (bv. denken-delen-uitwisselen). Ze stellen open vragen die leerlingen aanzetten tot denken. Ze geven de leerlingen opdrachten die hen stimuleren om actief mee te denken. Ze kijken gemaakt werk zoveel mogelijk direct samen met de leerlingen na.

De leerkrachten laten de leerlingen regelmatig en op een doelmatige wijze samenwerken.

De leerkrachten creëren situaties waarbij leerlingen (in groepjes) leren van en met elkaar; elkaar vragen stellen en reflecteren op groepsresultaten. Ze leren de leerlingen om op een goede wijze samen te werken. Er zijn afspraken over de wijze waarop leerlingen moeten samenwerken. De leerkrachten bespreken deze regels met de leerlingen en oefenen deze met de leerlingen, zodat ze de regels goed leren toe te passen.

5.1.4 Resultaatgericht

De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen.

In de contacten met de leerlingen laten de leerkrachten merken dat ze hoge verwachtingen van ze hebben en dat ze ook niet 'accepteren' dat leerlingen beneden verwachting presteren.

In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden.

Voor zowel de methodegebonden toetsen als de niet-methodegebonden toetsen (inclusief pedagogisch LVS) zijn per groep streefdoelen geformuleerd (uitgesplitst voor meerdere niveaus). Zowel de resultaten van de groep als geheel, als de resultaten van de individuele leerlingen worden door de leerkrachten vergeleken met de streefdoelen.

De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen.

De resultaten die behaald worden bij de methodegebonden-toetsen, de niet-methodegebonden toetsen en bij de observatie-instrumenten worden door de leerkrachten nauwgezet geanalyseerd (foutenanalyse) en geïnterpreteerd. Dit gebeurt op groepsniveau en op leerlingniveau. Op basis hiervan bepalen ze het vervolgaanbod voor de (sub)groep en/of voor individuele leerlingen. Conclusies en afspraken worden vastgelegd en na verloop van tijd geëvalueerd.

De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.

De leerkrachten spreken (klassikaal of individueel) met de leerlingen over de door hen behaalde leerresultaten (leerlingenwerk en toetsen). Presteren ze op het te verwachten niveau? Is hun werkhouding en taakaanpak voldoende? De leerkrachten hebben hierbij ook aandacht voor de positieve aspecten.

5.1.5 Afgestemd

De leerkrachten stemmen de leerstof af op de verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

De leerkrachten maken structureel gebruik van de mogelijkheden die de methoden bieden om te differentiëren in het aanbod (bijvoorbeeld herhalingsstof, verrijkingstof en compacting). De afstemming is gericht op zowel zwakkere als op meer begaafde leerlingen. Indien nodig gebruiken ze hiertoe toereikende, additionele leermaterialen. Over de afstemming van het aanbod zijn schoolafspraken gemaakt, die nageleefd worden in alle groepen. Er zijn criteria vastgelegd waarmee is aangegeven wanneer leerlingen aangepaste leerinhouden krijgen aangeboden.

De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

Waar nodig differentiëren de leerkrachten op planmatige wijze in de uitleg van de leerstof. Ze richten zich expliciet tot 'zwakkere' (instructieafhankelijke) leerlingen, geven deze leerlingen vaker beurten en extra voorbeelden, bieden aparte voor-, verlengde, of neveninstructie aan. 'Goede' leerlingen worden tijdens de instructie eveneens aangesproken, bijvoorbeeld door het stellen van moeilijkere vragen. Ze zetten leerlingen voor wie de instructie niet is bedoeld, eerder aan het werk.

De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen.

Bij de verwerking van de leerstof is, waar nodig, sprake van planmatige differentiatie: De leerkrachten geven de leerlingen, aan hun niveau en tempo aangepaste verwerkingsopdrachten (bijvoorbeeld uitloopopdrachten, verdiepingopdrachten). Ook is differentiatie naar belangstelling een mogelijkheid (keuzeopdrachten).

De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

Naar aanleiding van geconstateerde uitval bij toetsen breiden de leerkrachten voor bepaalde vakgebieden de onderwijstijd voor (sub)groepen of voor individuele leerlingen aantoonbaar uit. Dit vindt plaats in reguliere lessen en/of op momenten van zelfstandig werken. Voor bepaalde leerlingen vergroten ze de onderwijstijd door het geven van huiswerk. In sommige gevallen besteden ze juist minder tijd aan een bepaald leergebied ten gunste van een ander leergebied.

5.1.6 Schoolklimaat

Betrokkenheid

De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht.

De leerkrachten nemen de tijd voor de leerlingen; 'ze zijn er voor hen'. Bij problemen ontvangen de leerlingen persoonlijke begeleiding. De

leerkrachten hebben aandacht voor de persoonlijke situatie van de leerlingen. Ze stimuleren de leerlingen aandacht te hebben voor elkaar.

De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

De leerkrachten luisteren goed naar de leerlingen en spreken positief over hen. Ze waarderen de inbreng van leerlingen. Ze hebben hoge verwachtingen van de leerlingen en 'stralen dat uit'. De leerkrachten geven de leerlingen veel positieve feedback. Ze laten de leerlingen veel succeservaringen opdoen.

Sfeer

De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan

De leerkrachten stimuleren dat leerlingen elkaar accepteren zoals ze zijn en met elkaar omgaan volgens algemeen aanvaarde normen. Ze stimuleren leerlingen samen te werken, naar elkaar te luisteren en zorg te hebben voor elkaar. Ze staan niet toe dat leerlingen worden uitgelachen, geïntimideerd of gediscrimineerd.

De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.

De leerkrachten leren de gedrag- en omgangsregels aan door er systematisch en consequent aandacht aan te besteden in alle groepen. Ze laten de leerlingen weten wat het gewenste gedrag is en laten dit gedrag ook zelf zien. De leerkrachten spreken positieve verwachtingen uit naar de leerlingen over hoe ze met elkaar omgaan. Ze begeleiden leerlingen bij het zelf oplossen van ruzies of misverstanden.

Veiligheid

Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties.

De schoolleiding zorgt ervoor dat de gegevens uit de incidentenregistratie geanalyseerd worden met het oog op evaluatie en verbetering van het veiligheidsbeleid. Conclusies en daaraan gerelateerde plannen worden besproken binnen het team en vastgelegd.

De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.

Er is vastgelegd (bijvoorbeeld in een pestprotocol, gedragscode of draaiboek) hoe gereageerd wordt op incidenten en deze procedures zijn bij alle betrokkenen bekend. Duidelijk is hoe schending van afspraken bestraft wordt, welke sancties getroffen moeten worden (zoals schorsing of verwijdering) wie daarbij een rol spelen en wat ieders verantwoordelijkheid is.

5.1.7 Leerstofaanbod

Volledig aanbod

Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.

De leerinhouden uit de gebruikte methoden zijn dekkend voor alle kerndoelen. Als een methode niet voldoet aan alle kerndoelen, dan kunnen de leerkrachten goed aantonen hoe de hiaten in het aanbod opgevuld zijn met aanvullende materialen. In de gebruikte registratiemappen (klassenboeken, groepsmappen e.d.) van de diverse groepen laten de leerkrachten zien dat de leerinhouden ook feitelijk worden aangeboden.

Gelegenheid tot leren

De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8.

Dit geldt in principe voor alle leerlingen. Wanneer dat niet gebeurt, kan de school dat uitleggen. Dit wordt voor die leerlingen vastgelegd. Deze leerlingen krijgen dan wel alle leerstof domeinen aangeboden op of net onder het niveau van het minimumprogramma van groep 8.

De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn.

De groepen 1 en 2 werken met een beredeneerd en vastgelegd aanbod dat aansluit op de leerinhouden van groep 3 tot en met 8. In de leerjaren 3 tot en met 8 worden de methoden structureel, volledig en op elkaar aansluitend gehanteerd. Wanneer er geen methoden zijn, dan zijn de leerinhouden beschreven in leerlijnen met tussendoelen.

De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen.

De school biedt een taalrijke omgeving die goed afgestemd is op de op school aanwezige leerlingenpopulatie. Wanneer een groot deel van de leerlingen met taalachterstanden binnenkomt (20% of meer), wordt gewerkt met een beredeneerd en vastgelegd aanbod voor Nederlandse taal dat past bij de onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Er is voldoende aandacht voor woordenschatontwikkeling en spreek- en luistervaardigheid, ook buiten de taallessen om, passend bij de leerlingpopulatie.

Het leerstofaanbod in groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.

Scholen die samenwerken met een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf met een VVE-aanbod sluiten met hun aanbod aantoonbaar bij het voorschoolse programma aan. In alle andere gevallen is sprake van een goede aansluiting van het leerstofaanbod op het niveau (beginsituatie) van het instromende kind.

Toerusten en vormen

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.

De leerkrachten werken in de groepen 1 tot en met 8 systematisch aan de bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling (zelfbeeld, zelfstandigheid, omgaan met emoties), aan de sociale vaardigheden (samenwerken, zelfredzaamheid, omgaan met conflicten, etc.) en aan houdingen/vaardigheden (zelfsturing, omgaan met verschillen, democratisch handelen, sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid, moreel kunnen oordelen, etc.). Hierover zijn schoolbrede afspraken gemaakt.

De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.

De school bevordert een verantwoorde deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving. De leerkrachten schenken aandacht aan de bevordering van algemeen gangbare sociale competenties. Ze bevorderen basiswaarden en de kennis, houdingen en vaardigheden voor participatie in de democratische rechtsstaat. De leerkrachten brengen burgerschap en sociale integratie ook zelf in de praktijk.

5.1.8 Zorg en begeleiding

Leerlingenbegeleiding

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.

De leerkrachten volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met landelijk genormeerde, valide en betrouwbare methodeonafhankelijke toetsen en observatie instrumenten. Tenminste op het gebied van Nederlandse taal en rekenen en wiskunde, de sociaal-emotionele ontwikkeling, aangevuld met gestructureerde observaties in groep 1 en 2. De toetsen worden in alle groepen bij alle leerlingen 2x per jaar afgenomen. Voor de leerlingen in de aanvangsgroepen wordt tenminste één keer in de kleuterperiode een toets afgenomen voor taalontwikkeling en wiskundige oriëntatie.

De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

De leerkrachten bepalen in alle groepen regelmatig de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met behulp van dagelijks leerlingenwerk, observatie instrumenten, methodegebonden toetsen en niet-methodegebonden toetsen. Ze doen dit in ieder geval voor Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en sociale competenties. De leerkrachten analyseren zowel op leerlingniveau als op groepsniveau (foutenanalyse).

Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs.

In de groepsadministratie (groepsplannen, groepsplannen enz.) en/of in individuele hulplannen leggen de leerkrachten vast wat de gevolgen van de analyse en de interpretatie daarvan zijn voor de afstemming van het onderwijs (leerstofinhoud, de onderwijstijd, het didactisch en/of het pedagogisch handelen) aan individuele of groepen leerlingen.

De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast.

Voor de leerlingen die voor één of meerdere van de vakgebieden (rekenen, lezen, begrijpend lezen en/of spelling) niet het eindniveau groep 8 zullen halen, stelt de school een ontwikkelingsperspectief vast.

De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.

Tenminste eenmaal per jaar stelt de school voor iedere leerling vast of de ontwikkeling gunstiger, in overeenkomstig met of ongunstiger is dan het vastgestelde ontwikkelingsperspectief. Op basis hiervan wordt het ontwikkelingsperspectief, in overleg met ouders en zo mogelijk de leerling, indien nodig bijgesteld. De gevolgen daarvan voor het onderwijsaanbod worden vastgelegd.

Leerlingenzorg

De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben.

Op basis van het gebruikte leerlingvolgsysteem (zowel methodegebonden als niet-methodegebonden) zijn voor alle binnen de school gebruikte toetsen en observatieinstrumenten eenduidige criteria vastgelegd waarmee leerkrachten inzichtelijk maken bij welke leerlingen leerachterstanden te groot zijn en/of de ontwikkeling stagneert. Deze criteria waarmee de extra onderwijsbehoeften bepaald worden zijn bij alle leerkrachten bekend.

Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen.

In geval van signaleerde achterstanden en/of stagnerende ontwikkeling analyseren de leerkrachten de verzamelde gegevens over het actuele leer- en ontwikkelingsproces (school, groep, leerkracht, thuissituatie). Deze analyse wordt zo nodig gevolgd door diagnostisch onderzoek om aard en oorzaak scherper te krijgen. Vervolgens krijgt op grond hiervan de extra zorg een concrete en passende invulling. Bij de bepaling van de zorg houden de leerkrachten nadrukkelijk rekening met de stimulerende (positieve aspecten en belemmerende factoren). Deze gebruiken ze bij het bepalen van de aard van de zorg.

De leerkrachten hebben inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De leerkrachten hebben per leerling de onderwijsbehoeften inzichtelijk vastgelegd. Dit betreft de onderwijsbehoefte met betrekking tot onderwijstijd, instructie, leerstof en verwerking. Maar ook de specifieke onderwijsbehoeften in geval van geconstateerde leer- en gedragsproblemen (dyslexie, dyscalculie, ADHD enzovoort).

De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit.

Voor alle leerlingen die overeenkomstig de criteria in aanmerking komen voor extra zorg, wordt de zorg tijdig in gang gezet. De beginsituatie is helder omschreven. Er worden concrete doelen geformuleerd. De activiteiten zijn concreet beschreven en gepland. Het moment en de wijze van evaluatie zijn vastgelegd. Eén en ander is inzichtelijk vastgelegd in handelingsplannen (individuele plannen of groepsplannen). Vanuit de door hen gebruikte (school)documenten kunnen de leerkrachten laten zien dat er consequent wordt gewerkt aan de uitvoering van de zorg.

De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.

Leerkrachten gaan aantoonbaar na of de doelen van de extra zorg gerealiseerd zijn en of de hulp adequaat was. Deze evaluatie leidt tot beredeneerde en vastgelegde keuzes voor het vervoltraject. Hierbij zijn de leerkracht en de interne begeleider betrokken. Dit zorgt ervoor dat leerlingen steeds bij hen passende zorg ontvangen.

Doorstroom van leerlingen

De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.

De school vraagt informatie op van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen. De school gebruikt de informatie voor de begeleiding van leerlingen. Indien nodig wordt met de school of de instelling in contact getreden om, onder andere de onderwijsbehoeften, duidelijk(er) te krijgen.

De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.

De school heeft beschreven welke procedures er gelden met betrekking tot de verlengde kleuterperiode, de overgang van groep 1 naar groep 2, de verkorte kleuterperiode, de overgang van groep 2 naar groep 3 en het mogelijk doubleren in de groepen 4 tot en met 8. Besluiten worden beargumenteerd (na het volgen van de juiste procedure) genomen en vastgelegd in het leerling dossier. Alle betrokkenen zijn op de hoogte van de geldende procedures.

De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.

De leerkrachten 'dragen hun groep over' aan de leerkracht van de volgende groep. In een overgangsbespreking komen alle leerlingen aan de orde en worden vooral de onderwijsbehoeften van de groep als geheel en van de afzonderlijke leerlingen besproken. Wanneer de leerlingen naar het voortgezet onderwijs gaan is er een bespreking met een vertegenwoordiger van de vervolgschool. Ook hier komen vooral de onderwijsbehoeften van de leerlingen aan de orde.

Zorgstructuur

Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider.

Er is periodiek overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider over de zorg aan de leerlingen (Er worden vier keer per jaar groeps-/leerlingbesprekingen gehouden.). Het effect van de geboden hulp wordt besproken. De inhoud van de contacten met ouders komt aan de

orde. Knelpunten behorend bij de zorg aan de leerlingen komen aan de orde. Dit overleg leidt tot afspraken die vastgelegd worden en tijdens een volgend overleg geëvalueerd worden.

De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen.

De school werkt samen met Regionale Expertise Centra (REC's), scholen voor Speciaal BasisOnderwijs (SBO) en andere instellingen, zodat indien nodig van hun kennis en inzet gebruik kan worden gemaakt, voor leerlingen bij wie de leerkrachten niet tegemoet kunnen komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze inbreng van externen levert meer kennis op in het omgaan met de op school voorkomende leer- en gedragsproblemen.

Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg.

De interne begeleider en de schoolleiding hebben regelmatig (minimaal 3 x per jaar) overleg over het functioneren van de zorg. Daarvoor zijn er een aantal vaste besprekingspunten. De interne begeleider rapporteert over de knelpunten en over het effect van genomen maatregelen naar aanleiding van eerder geconstateerde knelpunten. De conclusies n.a.v. de bespreking worden vastgelegd.

De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en daarvan afgeleide taken van de verschillende betrokkenen (directeur, interne begeleider, coach, leerkracht en RT-er) met betrekking tot de leerlingenzorg zijn duidelijk omschreven en bij ieder bekend.

De leerkrachten zien zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.

De regie over de zorg aan alle leerlingen ligt bij de leerkrachten en niet bijvoorbeeld bij de interne begeleiders. Dit betekent onder meer: Leerkrachten zijn het eerste aanspreekpunt voor de zorg aan de kinderen uit hun groep. Leerkrachten sturen de zorg aan, ook bijvoorbeeld als de leerling zorg buiten de groep krijgt. De leerkrachten voeren de zorg zoveel mogelijk zelf uit. De uitgevoerde zorg is overeenkomstig de op school gemaakte afspraken.

5.1.9 Kwaliteitszorg

Voorwaarden voor kwaliteit

De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingenpopulatie.

Het personeel heeft kennis van de kenmerken van de schoolbevolking. Ze kennen de onderwijsbehoeften (m.b.t. onderwijstijd, leerstofaanbod, instructietijd en verwerkingstijd).

De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerlingpopulatie.

De kennis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen heeft aantoonbaar consequenties voor de inrichting van het onderwijsleerproces. Denk daarbij bijvoorbeeld aan onderwijstijd, leerstofaanbod, instructietijd en verwerkingstijd. Deze consequenties worden vastgelegd (b.v. in de groepsadministratie). Jaarlijks wordt dit geëvalueerd en indien nodig bijgesteld (b.v. binnen de groepsbespreking).

De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.

De school weet hoe de oud-leerlingen functioneren in het vervolgonderwijs. De rapportage die de school vanuit het voortgezet onderwijs ontvangt over het functioneren van onze oud-leerlingen wordt systematisch geanalyseerd. Dit wordt vergeleken met de verwijzadviezen. Dit wordt besproken met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs. Daar waar er aanleiding toe is, past de school het onderwijsleerproces aan. De conclusies naar aanleiding van de analyse worden vastgelegd.

Systeem van zelfevaluatie

De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken.

Dit is de kern van de kwaliteitszorg. De schoolleiding kan aantonen dat jaarlijks deze activiteiten ingepland worden. Bij openbaar maken gaat het om het afleggen van horizontale en verticale verantwoording.

De school heeft de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan.

Binnen de systematische aanpak van de kwaliteitszorg heeft de schoolleiding de doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan. In het kwaliteitsbeleidsplan wordt ook beschreven wie wat op welk moment doet in dit proces en het is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. De doelen zijn meetbaar (in waarneembare effecten) en concreet (wat betreft de beoogde verbeteringen) uitgewerkt.

De schoolleiding zorgt voor systematische analyse van het onderwijsleerproces en de leerlingopbrengsten met als doel om tijdig zwakke plekken te signaleren.

De school meet de resultaten aan het eind van de basisschool d.m.v. een landelijk genormeerde eindtoets (of een vervangende, door de inspectie aanvaarde werkwijze). De school vergelijkt de eindresultaten met die van scholen met een vergelijkbare schoolbevolking. Ook vergelijkt ze de resultaten met de eigen doelstellingen hieromtrent. Daarnaast worden ook de resultaten van de leerlingen gedurende de schoolperiode voor in ieder geval Nederlandse taal en rekenen en wiskunde geëvalueerd. Er wordt geëvalueerd of het onderwijsleerproces voldoet aan dat wat hierover in het schoolplan en/of andere schooldocumenten is vastgelegd (visie/strategische doelen/beleidsdoelen). Een evaluatie omvat het betrouwbaar meten, analyseren en waarderen van het onderwijsleerproces met als doel te komen tot kwaliteitsverbetering van de school.

De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over die aspecten die zij zelf ook evalueert.

De school vraagt feedback aan personen van buiten de school. Dit gebeurt over onderwerpen waar de school zichzelf op evalueert en/of over de manier van zelfevaluatie. De schoolleiding kan aantonen deze evaluatie te analyseren en de uitkomsten hiervan te betrekken in het bepalen van verbeteracties.

5.1.10 Communicatie met ouders

Meedenken

De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.

De school neemt initiatief om een goed beeld te krijgen over de thuissituatie, de schoolbeleving, de begeleiding van kind en/of gezin door instellingen voor hulpverlening, de effecten van specifieke begeleiding, enzovoort. De bevindingen worden vastgelegd in notulen en/of leerlingdossiers.

De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind.

Leerkrachten en/of interne begeleiders geven op duidelijke en begrijpelijke wijze aan wat hun beeld is van de ontwikkeling van het kind. Ze geven de ouders inzicht in de vorderingen m.b.t. de basisvaardigheden en in de in de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind. Ze informeren ouders zo dat ouders begrijpen hoe zij tot dit beeld komen. Ze vragen of ouders dit beeld herkennen en eventuele zorgen kunnen meemaken. Leerkrachten en/of interne begeleiders gaan na welk beeld ouders hebben over de ontwikkeling van hun kind thuis en op school. Ze stellen samen met de ouders de onderwijsbehoefte van het kind vast. Ze gaan samen met de ouders na wat de beste aanpak is voor het kind, op school en waar mogelijk ook thuis. Ze stemmen de aanpak op school af met ouders en zorgen ervoor dat deze aanpak voor ouders duidelijk en acceptabel is. Ze maken duidelijke afspraken over wie wat doet en over de manier waarop geëvalueerd wordt.

De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.

De school organiseert regelmatig thema-avonden met pedagogisch-didactische onderwerpen. De school geeft voorlichting over de methoden die gebruikt worden (informatieavonden). Leerkrachten geven tips en ideeën over hoe ouders thuis op positieve en plezierige wijze de ontwikkeling van hun kind kunnen bevorderen. Leerkrachten stimuleren ouders om vanuit hoge verwachtingen met het kind om te gaan. Leerkrachten ondersteunen de ouders bij begeleiding van hun kind in de thuissituatie (huiswerkbegeleiding). Leerkrachten geven ouders bruikbare adviezen ten aanzien van huiswerkbegeleiding. [Weeg bij de beoordeling van deze vraag af hoe proactief de school hierin is].

5.1.11 Contacten met externen

Functioneel

De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen.

De school onderhoudt contacten met naschoolse voorzieningen gericht op overdracht van leerlinggegevens, op de aansluiting(sproblematiek) en op afstemming.

De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs.

De school onderhoudt contacten met scholen voor voortgezet onderwijs, waar leerlingen naar zijn uitgestroomd. De contacten zijn gericht op overdracht van leerlinggegevens en de aansluitingsproblematiek, op afstemming en op voorlichting. De school heeft de afspraken over de nazorg van uitstromende leerlingen vastgelegd. De school ontvangt rapportages over de vorderingen van oud-leerlingen.

De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en).

De school heeft afspraken over dienstverlening door de onderwijsadviesdienst vastgelegd. De school heeft daarin afspraken gemaakt over leerlingbegeleiding, systeembegeleiding. Vooraf worden duidelijke doelstellingen vastgelegd. De effecten van de begeleiding worden nagegaan en geëvalueerd.

De school neemt actief deel aan relevante netwerken.

De school is actief betrokken bij de activiteiten binnen het samenwerkingsverband (Berseba). De school onderhoudt daar waar nodig contacten met instellingen voor jeugdhulpverlening, instellingen voor (geestelijke) gezondheidszorg enz., voor het op elkaar afstemmen van interventies.

5.1.12 Schoolontwikkeling

Resultaatgericht

De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit.

In de schoolgids, het schoolplan en andere beleidsdocumenten wordt nadrukkelijk aangegeven dat de school streeft naar goede resultaten en hoge verwachtingen heeft van haar leerlingen en leerkrachten. De streefdoelen worden bekend gemaakt aan de verschillende belanghebbenden (schoolplan, schoolgids, schooldocumenten). De schoolleiding bewaakt de realisatie van de doelen (evaluatie en bijstelling). De schoolleiding controleert of afspraken nagekomen worden. De schoolleiding onderstreept steeds het belang van goede resultaten (ouderavonden, schoolkrant, personeelsvergaderingen, informele contacten enz.).

Het team werkt met schoolspecifieke streefdoelen.

Voor de niet-methodegebonden toetsen heeft het team per toets (inclusief pedagogisch LVS) en per groep streefdoelen geformuleerd. Deze streefdoelen zijn afgestemd op onze schoolpopulatie. Het team stelt daarbij hoge doelen (hoge verwachtingen). De doelen zijn vastgesteld tijdens een overleg met het team.

Het team werkt planmatig aan goede resultaten.

De schoolleiding laat zich informeren (of gaat zelf na) hoe de resultaten voor de verschillende groepen zich verhouden tot de streefdoelen (en de scores van scholen met een vergelijkbare populatie). Welke trends er waarneembaar zijn enz. Op basis van deze analyse worden, indien nodig verbeteracties in gang gezet. De conclusies en de verbeteracties worden vastgelegd. Na een vooraf bepaalde periode wordt gemeten wat de effecten zijn van de in gang gezette verbetering en vindt evaluatie en bijstelling plaats.

Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd.

Het personeel bepaalt gezamenlijk welke aspecten van het onderwijsleerproces het nader wil analyseren (b.v. leertijd, inhoud instructie, gebruikte methoden enz.). Welke gegevens ze daarbij willen verzamelen, op welke manier en door wie. De uitkomsten vergelijken ze met bevindingen uit de vakliteratuur en/of bespreken ze met een extern deskundige.

De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team.

Trendanalyses en verdiepende analyses van het onderwijsleerproces (en de conclusies naar aanleiding daarvan), worden besproken tijdens een teamoverleg. De teamleden kijken daarbij naar oorzaken van opvallende trends. En ze spreken af wat ze doen om te borgen en te verbeteren.

Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast.

Gezamenlijk wordt vastgesteld wat de onderwerpen zijn waar aan gewerkt gaat worden. Daarbij wordt ook concreet en meetbaar vastgesteld wat leerlingen, leerkrachten, interne begeleiders en schoolleiding moeten kennen, kunnen en doen, om de gestelde verbeterdoelen te realiseren

De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.

De schoolleiding stelt zich op de hoogte van de didactische, pedagogische en organisatorische vaardigheden van de leerkrachten (o.a. klassenbezoeken). De schoolleiding stelt zich op de hoogte van de toetsresultaten die in de verschillende groepen behaald worden in relatie tot de streefdoelen en de historie van de groep. De schoolleiding bespreekt dit met de individuele leerkrachten en legt indien nodig de relatie met de kwaliteit van het lesgeven. Daar waar nodig wordt ondersteuning, begeleiding en/of coaching geadviseerd en geregeld.

5.2 Preventieve en licht curatieve ondersteuning

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de school door middel van preventieve en licht curatieve ondersteuning tegemoetkomt aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

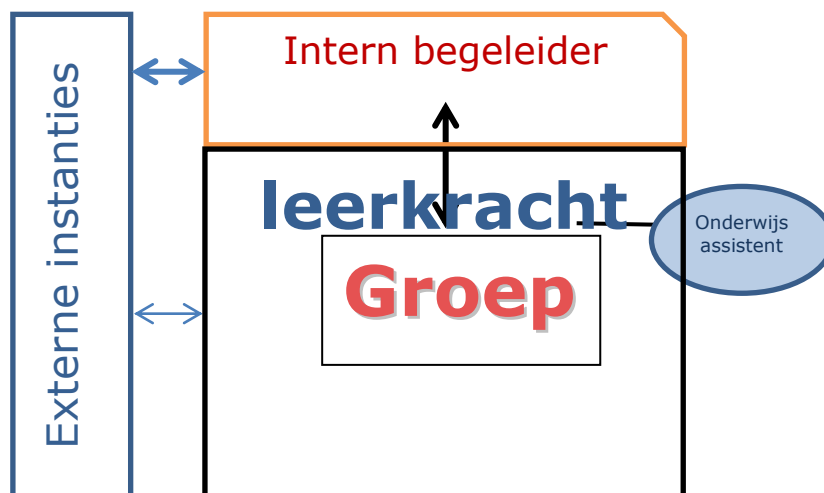
- A. Het zorgteam binnen onze school heeft voldoende expertise om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen.
In het zorgteam van de school is onderwijs- en zorgexpertise van buiten het onderwijs beschikbaar. De onderwijsexpertise is onafhankelijk van de school. De zorgexpertise heeft verbinding met het gemeentelijke zorgsysteem (CJG). De afstemming met ketenpartners is gewaarborgd. De school maakt duidelijk hoe in- en externe expertise wordt ingezet.
- B. Onze school hanteert de principes van HandelingsGericht Werken als uitgangspunt voor het verlenen van ondersteuning op alle niveaus.
In de begeleiding van groepen en individuele leerlingen wordt handelingsgericht gewerkt. De ondersteuningsstructuur van de school is ingericht volgens de uitgangspunten van HGW. Dit geldt ook voor het LVS.
- C. Onze school is gericht op het behalen van optimale opbrengsten.
Het doelgericht realiseren van optimale opbrengsten, passend bij de leerlingpopulatie en individuele kinderen is een integraal onderdeel van het beleid van de school. Dit uit zich in het formuleren van streefdoelen per groep. De school rapporteert en evalueert opbrengsten op school-, groeps- en individueel niveau. Er worden opbrengstgerichte gesprekken gevoerd.
- D. Onze school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie.
Het (lees)onderwijs van de school (groep 1 t/m 8) is erop gericht om signalen van mogelijk dyslexie in een vroeg stadium op te merken. In het dyslexieprotocol van de school is dit adequaat geformuleerd. Bij signalen van mogelijke dyslexie handelt de school preventief en aanvullend op het (lees)onderwijs binnen de school. In het dyslexieprotocol is geformuleerd op welke wijze deskundigen worden ingezet. Het dyslexieprotocol wordt structureel gehanteerd bij het signaleren en begeleiden van leerlingen die (mogelijk) dyslexie hebben.
- E. Onze school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie of ernstige rekenproblemen.
Het (reken)onderwijs van de school (groep 1 t/m 8) is erop gericht om signalen van mogelijk dyscalculie of ernstige rekenproblemen in een vroeg stadium op te merken. In een dyscalculieprotocol van de school willen we dit adequaat formuleren. Bij signalen van mogelijke dyscalculie of ernstige rekenproblemen handelt de school preventief en aanvullend op het (reken)onderwijs binnen de school. In het dyscalculieprotocol wordt geformuleerd op welke wijze deskundigen worden ingezet. Het protocol moet structureel gehanteerd worden bij het signaleren en begeleiden van leerlingen die (mogelijk) dyscalculie of ernstige rekenproblemen hebben.
- F. Onze school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een minder dan gemiddelde intelligentie.
De school heeft normen geformuleerd wanneer bij begeleiding van leerlingen sprake zal zijn van aanpassing van het onderwijsprogramma vanwege minder dan gemiddelde intelligentie. De school hanteert voor dergelijke leerlingen leerlijnen, die doelgericht onderwijs voor deze leerlingen mogelijk maken. De organisatie binnen de school en de groep is afgestemd op het realiseren van mogelijkheden om deze leerlingen binnen de school het onderwijs te laten volgen.
- G. Onze school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer dan gemiddelde intelligentie.
De school heeft normen geformuleerd wanneer bij begeleiding van leerlingen sprake zal zijn van aanpassing van het onderwijsprogramma vanwege meer dan gemiddelde intelligentie. De school hanteert voor dergelijke leerlingen leerlijnen, die doelgericht onderwijs voor deze leerlingen mogelijk maken. De organisatie binnen de school en de groep is afgestemd op het realiseren van mogelijkheden om deze leerlingen binnen de school het onderwijs te laten volgen. Voor het vaststellen van hoogbegaafdheid hanteert de school een vast protocol. In het schooljaar 2013-2014 werken we voor de leerlingen van groep 7 en 8 met een Plusklas.
- H. Onze school is fysiek toegankelijk en heeft de beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking.
Het beleid van de school is erop gericht om door middel van toegankelijkheid van het gebouw en (realiseren van) aanwezige voorzieningen en hulpmiddelen leerlingen met lichamelijke beperkingen het onderwijs op de school te laten volgen (zie ook paragraaf 4.3)
- I. Onze school hanteert een (preventieve en licht curatieve) aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen.
Het organisatie- en ondersteuningsbeleid van de school is erop gericht de sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers te bevorderen en gedragsproblemen te voorkomen. Vroegtijdige signalering van aanwijzingen m.b.t. pesten is hierbij een speerpunt. Zien- en KJKobservaties zijn hierbij een belangrijk hulpmiddel. Ondersteuningsbehoeften op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling worden door de school op een eenduidige wijze in een vroeg stadium gesignaleerd. Voor iedere medewerker is duidelijk op welke wijze gehandeld moet worden in geval van escalaties. De school heeft een pestprotocol gericht op dader, slachtoffer en ouders en handelt daar consequent naar.
- J. Onze school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen.
Voor elke medewerker is duidelijk welke medische handelingen wel of niet gedaan mogen worden. In het dossier van de leerling is vastgelegd welke medische ondersteuning een leerling in voorkomende gevallen nodig heeft, hoe dit georganiseerd is, wie in noodsituatie handelend mag optreden en wie in alle gevallen verantwoordelijk is.
- K. Onze school is in staat vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen te signaleren
Het ondersteuningsbeleid van de school is erop gericht dat niet alleen belemmeringen in de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling binnen de school in een vroeg stadium worden onderkend, maar dat dit ook geldt bij belemmeringen in de sociale context van leerlingen buiten de school.

De zelfevaluatie in het team van de Stadhouders Willem III-school op de hierboven beschreven basisondersteuning is als bijlage 2 toegevoegd aan dit profiel.

5.3 Ondersteuningsstructuur

5.3.1 Ondersteuningsstructuur schematisch

Onderstaand schema toont de ondersteuningsstructuur zoals deze binnen onze school wordt gehanteerd.

5.3.2 Beschrijving van functies en taakprofielen binnen ondersteuningsstructuur

Binnen onze school zijn de volgende functies binnen de ondersteuningsstructuur beschikbaar. Een beknopt taakprofiel geeft de hoofdlijn aan van de activiteiten die binnen deze functies worden gedaan. Een uitgebreide taakomschrijving is binnen de school beschikbaar.

1. Intern begeleider
2. Onderwijsassistent

Ad 1. De intern begeleider houdt de groepsbesprekingen met de leerkrachten en spreekt met hen af op welke wijze kinderen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben in het groepsplan worden opgenomen. Daarnaast is de intern begeleider aanspreekpunt voor leerkrachten die een specifieke vraag hebben met betrekking tot leerlingondersteuning. De contacten met externen worden eveneens door, of met medeweten van, de intern begeleider onderhouden.

Ad 2. De onderwijsassistent verlicht de taak van de leerkracht op diverse manieren en begeleidt kinderen. Met betrekking tot de ondersteuning van leerlingen bestaat haar taak uit het instrueren van (groepjes) leerlingen, het overnemen van een groep als leerkrachten bijvoorbeeld met een kind in gesprek willen gaan, het helpen in de groep bij de meer arbeidsintensieve momenten, etc. Ze heeft op dit moment vooral een didactisch georiënteerde taak.

5.3.3 Samenwerkingsrelaties met externe instanties

Voor het adequaat begeleiden en ondersteunen van leerlingen in hun ontwikkeling zijn de volgende externe instanties voor de school van belang.

Driestar Educatief: een psycholoog van Driestar Educatief, dhr. Van 't Hof, komt tijdens de geplande consultatiemomenten om de vragen van intern begeleider en leerkracht te bespreken. Hij doet ook kleine onderzoeken en houdt eventueel oudergesprekken over leerlingen.

Rivas: via Rivas wordt gebruik gemaakt van de inzet van de schoolarts, mevrouw Greaves. Zij zorgt voor de screening van kinderen op bepaalde tijden en is aanwezig in het consultatieteam.

Maatschappelijk werk: in het consultatieteam is ook een maatschappelijk werkende aanwezig.

Op dit moment wordt er een structuur ontwikkeld voor de Drechtsteden. Daardoor worden de contacten tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de school geformaliseerd.

Daarnaast is op kindniveau sprake van een scala aan externe instanties. De inzet van die instanties wordt verantwoord in het dossier van leerlingen.

6 Extra ondersteuning

In dit hoofdstuk beschrijven we welke extra (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden de school heeft. Na de uitgangspunten van de school voor het bieden van extra ondersteuning wordt aan de hand van vijf aspecten de mogelijkheden, randvoorwaarden en beperkingen van de school beschreven.

1. De school is bereid bij kinderen met extra onderwijs-, ondersteunings- en opvoedbehoeften te onderzoeken welke extra ondersteuning binnen de school gerealiseerd kan worden.
2. De school gaat hiertoe een open gesprek met de ouders van een leerling aan.
3. Voor de school staat het belang van het kind hierbij voorop: zowel ontwikkelingsmogelijkheden als welbevinden moeten gewaarborgd zijn.
4. De school zal het belang van medeleerlingen en de mogelijkheden van leerkrachten meenemen in de beslissing om een leerling met extra onderwijs-, ondersteunings- en opvoedbehoeften op school te plaatsen.

6.1 Mogelijkheden

6.1.1 Expertise

Intern

Binnen de school is de volgende expertise aanwezig:

- a. Twee leerkrachten met master SEN, één ervan afgestudeerd als gedragsspecialist.
- b. De intern begeleiders zijn geschoold in de uitgangspunten van HandelingsGericht Werken.
- c. De onderwijsassistent is geschoold in begeleiden van leerlingen met leesproblemen.
- d. De school heeft ervaring met het begeleiden van leerlingen met het syndroom van Down.
- e. De school heeft ervaring met het begeleiden van langdurig zieke kinderen.
- f. De school heeft (samen met andere scholen uit onze vereniging) een remedial teacher met de volgende ervaring en kennis:

Remedial Teacher/Intern Begeleider
 Instrumenteel Verrijkingsprogramma IVP Mediërend Lereren
 Begeleidingsgesprekken/Coachingsgesprekken
 congres Pedagogische adviezen voor speciale kinderen
 omgaan met gedrag en werkhoudingsproblemen bij leerlingen
 sociaal emotionele begeleiding Asperger/NLD
 stimuleren leermogelijkheden verstandelijke handicap
 Motorische Remedial Teaching
 dyslexia and visual development
 deelname strabismus-amblyopia anisometropia

Extern (snel oproepbaar)

- a. De school kan expertise inroepen van een orthopedagoog; op vaste momenten in het schooljaar is deze op school aanwezig.
- b. De school kan een beroep doen om expertise van ambulante begeleiders zowel ten aanzien van leerlingen met ondersteuningsbehoeften op gedrag, als met cognitieve en lichamelijke beperkingen.
- c. Vanuit het CJG is een schoolmaatschappelijk werker met het ondersteuningsteam van de school.
- d. Vanuit cluster 1 en 2 instellingen is extra ondersteuning mogelijk.

6.1.2 Aandacht en tijd

- a. Op school is structureel formatie voor onderwijsassistentie aanwezig, deels bekostigd vanuit de Lumpsum aangevuld vanuit middelen van het samenwerkingsverband.
- b. Te ontvangen middelen voor het geven van extra ondersteuning zullen worden ingezet om extra onderwijsassistentie te realiseren.
- c. In de groepen wordt gewerkt met drie niveau bij de basisvakken.
- d. Daarnaast wordt gewerkt met eigen leerlijnen voor leerlingen.

6.1.3 *Protocollen, methodieken en aanpakken*

- a. Ouders zijn voor ons belangrijke partners bij het inrichting van (extra) ondersteuning voor leerlingen.
- b. Bij gesprekken over individuele leerlingen worden ouders uitgenodigd.
- c. Daar waar sprake is van de noodzaak van het hanteren van protocollen zal de school deze in overleg met deskundigen inzetten binnen de mogelijkheden van de school.

6.1.4 *Fysieke omgeving*

- a. De school is in zijn geheel rolstoeltoegankelijk.
- b. De school is vanuit extra te ontvangen middelen bereid binnen de budgettaire mogelijkheden aangepast meubilair aan te schaffen.

6.1.5 *Samenwerkingsrelaties*

- a. De school heeft goede contacten met het CJG.
- b. De gemeente beschouwt de school als vindplaats; overleggen vinden op school en niet extern plaats.
- c. Met het CJG is afgesproken dat externe expertise binnen 7 werkdagen beschikbaar kan zijn.

6.2 Randvoorwaarden:

6.2.1 *Expertise*

1. De benodigde expertise voor de begeleiding van het kind dient schoolintern of – extern binnen redelijke termijn oproepbaar te zijn.
2. Bij opvoedbehoeften (en ondersteuningsbehoeften van ouders) dient sprake te zijn van begeleiding en ondersteuning in de thuissituatie.

6.2.2 *Aandacht en tijd*

1. Er dienen extra handen beschikbaar te zijn om voldoende aandacht en tijd te geven.
2. De ontwikkeling van de andere kinderen in de groep wordt niet belemmerd door te veel aandacht die aan een leerling met speciale onderwijsbehoeften gegeven moet worden.
3. De fysieke veiligheid van andere kinderen en leerkrachten is gegarandeerd.

6.2.3 *Protocollen, methodieken en aanpakken*

1. De in speciale onderwijsvoorzieningen gehanteerde protocollen, methodieken en aanpakken kunnen worden vertaald naar de inrichting van het onderwijs op onze school (zie concept).
2. Bij te veel afwijking hiervan dient sprake te zijn van inzet van extra handen.
3. Leerkrachten worden niet belast met het doen van medische handelingen.
4. Hulp moet zo veel mogelijk in de groep plaats vinden. Het is niet de bedoeling dat leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, hele dagdelen uit de groep zijn.

6.2.4 *Fysieke omgeving*

1. Bij lichamelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen zijn de fysieke mogelijkheden van de school een doorslaggevend uitgangspunt.
2. Bij extreme ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag dient binnen de school een time-out ruimte en adequate achtervang aanwezig te zijn.

6.2.5 *Samenwerkingsrelaties*

1. Naar behoefte van kind, school, leerkracht en ouders dient samenwerking met buitenschoolse expertise structureel te zijn.

6.3 Beperkingen

6.3.1 *Expertise*

1. De school beschouwt activiteiten rond medische zorg als niet behorend tot haar expertise.

6.3.2 *Aandacht en tijd*

1. De school zal geen kinderen opvangen wanneer er sprake zal van meer zorg dan onderwijs.

2. De school zal geen kinderen extra ondersteuning bieden aan leerlingen, als de aandacht voor die leerlingen ten koste gaat van de reguliere aandacht voor de rest van de groep.
3. De school zal geen extra ondersteuning bieden aan leerlingen, wanneer het welbevinden en de veiligheid van de groep aantoonbaar in het geding is.
4. De school zal geen extra ondersteuning bieden aan leerlingen, wanneer het welbevinden en de veiligheid van de leerkracht aantoonbaar in het geding is.

6.3.3 *Protocollen, methodieken en aanpakken*

1. Er worden op school rond extra ondersteuning geen protocollen, methodieken en aanpakken ingezet, indien dit op kindniveau leidt tot meer zorg dan onderwijs.
2. Er wordt op school geen extra ondersteuning geboden als deze zorg voor een te groot gedeelte buiten de groep moet plaatsvinden.

6.3.4 *Fysieke omgeving*

1. De school is minder goed rolstoeltoegankelijk via de hoofdingang
2. Door de datering van het schoolgebouw zijn er weinig extra ruimten aanwezig.
3. Door de datering van het schoolgebouw is de luchtkwaliteit niet altijd optimaal

6.3.5 *Samenwerkingsrelaties*

1. De school zal geen gecombineerde arrangementen (onderwijs en zorg voor jeugd) inzetten als de ouders hierin niet meewerken.

7 **Conclusie en ambities**

Nadat directie en team de gegevens uit de hoofdstukken 3 t/m 6 hebben geanalyseerd, gewogen en doorgrond, zijn er conclusies getrokken. Vervolgens zijn er gezamenlijke ambities geformuleerd en zijn de daarvoor benodigde randvoorwaarden in kaart gebracht. De voorgenomen ambities krijgen een plaats in het beleid van de school, zowel in het schoolplan als in het jaarplan.

7.1 **Conclusies**

7.1.1 *Basisondersteuning*

Onze school is te kwalificeren als een school waar basisondersteuning wordt verleend. De resultaatgerichtheid verdient blijvende aandacht. Het werken met streefdoelen heeft cursusjaar 2012-2013 een eerste impuls gekregen en krijgt een vervolg. Kindgesprekken worden gevoerd om de stimulerende en belemmerende factoren en de ondersteuningsbehoeften beter in het oog te krijgen en hierop aan te sluiten. Het HGW zal de komende jaren verder uitgebouwd worden.

7.1.2 *Extra ondersteuning*

Onze school heeft ervaring met het geven van extra ondersteuning. De laatste jaren hebben we een Down-leerling en een langdurig ziek kind kunnen begeleiden. Dit verloopt tot nu toe tot tevredenheid. Het verwijzingspercentage is hoog.

7.2 **Ambities**

7.2.1 *Basisondersteuning*

Het HGW willen we verder uitbouwen. Kindgesprekken voeren en het in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften willen we oppakken in het cursusjaar 2013-2014. Verder moeten we ervoor zorgen dat eerder vastgesteld beleid, geïmplementeerd en geborgd wordt en blijft. We moeten ons gaan oriënteren op een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie, sociale veiligheid en gedragsproblemen. We moeten een protocol opstellen voor medisch handelen.

7.2.2 *Extra ondersteuning*

We hebben de ambitie om extra ondersteuning te bieden. We doen dit vanuit de huidige situatie met de ervaring die we tot nu toe op dit gebied opgebouwd hebben. (Down en langdurig ziek kind) Daarbij wordt de kennis in het team uitgebreid doordat een leerkracht en IB-er een master SEN volgen. (Waarvan er één gaat over gedrag) Deze specialistische expertise willen we in samenwerking met onze collega-school in de praktijk brengen op onze scholen met het doel om minder kinderen naar het speciaal basisonderwijs te hoeven verwijzen.

7.3 Randvoorwaarden

7.3.1 *Basisondersteuning-basiskwaliteit*

Minimaal verloop van personeel, een stabiel team met weinig ziekteverzuim en goede professionele cultuur is een basisvoorwaarde om een goede basiskwaliteit, basisondersteuning te kunnen (blijven) bieden. Het is belangrijk om dit op peil te houden.

7.3.2 *Extra ondersteuning*

De financiële en fysieke mogelijkheden, de kennis, ontwikkeling en stabiliteit van het team, voldoende adequate interne en externe ondersteuning bepalen de mogelijkheden tot extra ondersteuning. Als dit op orde is, zullen we extra ondersteuning bieden.